Patientinformation

Metotrexat

Tablett Methotrexate 2,5 milligram.
Tablett Metotab 2,5 milligram, 7,5 milligram, 10 milligram.
Förfylld spruta Ebetrex 10 milligram/milliliter, 20 milligram/milliliter.
Förfylld spruta Metoject 50 milligram/milliliter.

Vad är Metotrexat?

Metotrexat är ett läkemedel som bromsar celler i snabb tillväxt (till exempel hudcellerna vid psoriasis) och hämmar även vissa blodceller som ingår i kroppens immunsystem. Metotrexat har använts för behandling av psoriasis sedan 1950-talet. Metotrexat används också vid vissa blåsbildande hudsjukdomar, vid svåra eksem och till patienter med ledsjukdomar såsom psoriasisartrit och ledgångsreumatism. Det används även vid cancerbehandling men då i mycket högre doser.

Effekt

Effekten ses ofta efter 4–6 veckors behandling men det kan dröja upp till 3–4 månader innan fullgod effekt. Om behandlingen fungerar bra, kan man fortsätta med Metotrexat i flera år.

Dosering

Tabletterna eller sprutorna tar du endast en gång i veckan. Det ska alltid vara på samma veckodag. Vanligtvis börjar man med 2–4 tabletter men dosen kan ofta snabbt ökas till 6 tabletter (eventuellt 8 tabletter). Tabletterna kan tas utan hänsyn till måltid men upptaget blir bättre på fastande mage varför detta rekommenderas. Då man fått god effekt av behandlingen kan dosen oftast sänkas igen. För att minska risken för biverkningar kombineras behandlingen med folsyravitamin (Tablett Folacin 5 milligram). Folacin tar du en gång per vecka, ett dygn efter Metotrexatdagen.

Kontroller

Innan behandlingen påbörjas tas blodprover som omfattar blodceller, njur- och

leverfunktion, hepatit, HIV samt urinprov. Provtagningar för blodceller, njur- och leverfunktion sker sedan regelbundet under hela behandlingen. Lämna blodproverna 3–4 dagar innan/efter dagen du tar Metotrexat. Det är mycket viktigt att du sköter kontrollerna så att vi kan upptäcka eventuella biverkningar. Blodproven kontrolleras varannan vecka de första månaderna för att sedan ofta glesas ut till 4 gånger om året. Första läkarbesöket är efter 3 månader, sedan efter ett halvår och om allt fungerar bra räcker det därefter med återbesök en gång per år.

Biverkningar

De flesta får inga obehag alls av behandlingen. Den vanligaste biverkningen är lättare magbesvär och illamående. Vissa kan få huvudvärk eller känna trötthet under någon dag efter tablettintag. En ökad känslighet att få infektioner kan förekomma, likaså lättare håravfall, men detta är sällsynt. Påverkan på levern med förhöjda levervärden eller minskat antal av blodcellerna (röda och vita blodkroppar samt blodplättar) ger sällan obehag, utan märks först vid blodprovskontrollerna.

I sällsynta fall kan man få torrhosta, feber och andnöd. Gör uppehåll med Metotrexat och kontakta mottagningen snarast!

Graviditet och amning

Metotrexat kan ge fosterskador. Både kvinnor och män ska sluta med Metotrexat minst 3 månader före planerad graviditet. Metotrexat får inte ges under vare sig graviditet eller amning.

Infektion och vaccination

Under pågående infektion med feber bör man göra uppehåll med Metotrexat, dock inte vid lindrigare infektion såsom lättare förkylning eller blåskatarr. Kontakta mottagningen för rådgivning.

Influensavaccination rekommenderas årligen. Barn som inte haft vattkoppor ska vaccinera sig mot varicellavirus.

Operation

Oftast behöver man inte göra något uppehåll med Metotrexat i samband med operation. Diskutera dock alltid detta med den läkare som ska operera dig (vissa större operationer kan kräva utsättning innan).

Hudmottagningen
Uddevalla sjukhus
NU-sjukvården

Andra mediciner

Metotrexat kan kollidera med andra läkemedel, bland annat antiinflammatoriska läkemedel så kallade NSAID (till exempel Naproxen, Naprosyn, Voltaren, Orudis, Ipren med flera) och läkemedel med acetylsalicylsyra (till exempel Treo, Magnecyl, Trombyl med flera). Läkemedel med acetylsalicylsyra bör undvikas förutom Trombyl som är i låg dos, och därför kan tas som vanligt. NSAID kan man dock oftast fortsätta med som tidigare, men undvika att ta dem på samma dag som Metotrexat. Läkemedel med paracetamol (till exempel Panodil och Alvedon) går bra att använda.

Det finns ytterligare andra mediciner som inte får kombineras med Metotrexat, tala alltid om vilka läkemedel du tar innan insättning av Metotrexat.

Alkohol

Alkohol påverkar levern och det gör även Metotrexat. Konsumera därför alkohol med måtta eller undvik det helt om möjligt.

OBS! Vid alla sjukvårdskontakter – tala alltid om att Du behandlas med Metotrexat.

Kontakt

Hudmottagningen
Uddevalla sjukhus
Telefon: **010-435 52 60**

Telefontider:
Måndag – Fredag: 07:45 – 08:45, 09:30 – 11:30

Du kan också kontakta oss via Vårdguidens E-tjänster www.1177.se

Sjukvårdsrådgivningen nås dygnet runt via telefon 1177.